

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN THỊ HƯƠNG GIANG

**ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ CÔNG TÁC
ĐÒN ĐIỀN ĐỔI THỬA TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN XUÂN TRƯỜNG, TỈNH NAM ĐỊNH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN THỊ HƯƠNG GIANG

**ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ CÔNG TÁC
ĐỒN ĐIỀN ĐỔI THỬA TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN XUÂN TRƯỜNG, TỈNH NAM ĐỊNH**

Ngành: Quản lý đất đai

Mã số ngành: 8.85.01.03

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Lê Sỹ Trung

Thái Nguyên - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu và kết quả nêu trong luận văn này là trung thực và chưa từng được sử dụng để bảo vệ một học vị nào;

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2019

Tác giả

Nguyễn Thị Hương Giang

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo Khoa Quản lý Tài nguyên, Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi và nhiệt tình giảng dạy, hướng dẫn tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu luận văn này.

Đặc biệt, tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới **PGS.TS Lê Sỹ Trung** là người trực tiếp hướng dẫn khoa học, đã tận tình giúp đỡ và hướng dẫn tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Nam Định, UBND huyện Xuân Trường, Phòng Tài nguyên và Môi trường, phòng Nông nghiệp phát triển nông thôn huyện Xuân Trường, UBND xã Xuân Thủy, xã Xuân Ninh đã

tạo mọi điều kiện thuận lợi, cung cấp đầy đủ các thông tin, số liệu trong quá trình nghiên cứu luận văn này.

Cuối cùng, tôi xin trân trọng cảm ơn các bạn học viên cùng lớp, những người thân trong gia đình, bạn bè đã giúp đỡ, động viên tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu để hoàn thành luận văn.

Với lòng biết ơn, tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ quý báu đó!

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2019

Tác giả luận văn
Nguyễn Thị Hương Giang

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	i
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC BẢNG.....	vii
DANH MỤC HÌNH.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu.....	2
3. Ý nghĩa của đề tài.....	2
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU.....	3
1.1. Cơ sở khoa học	3
1.1.1. Vấn đề manh mún đất đai.....	3
1.1.2. Chính sách quản lý và sử dụng đất nông nghiệp giai đoạn 1945 - 1981.....	6
1.1.3. Chính sách quản lý và sử dụng đất nông nghiệp giai đoạn 1981 - 1988.....	7
1.1.4. Chính sách quản lý và sử dụng đất nông nghiệp sau đổi mới cho đến nay	10
1.2. Cơ sở pháp lý	11
1.3. Cơ sở thực tiễn.....	13
1.3.1. Thực trạng manh mún ruộng đất ở một số nước trên thế giới.....	13
1.3.2. Thực trạng manh mún ruộng đất ở Việt Nam	15
1.3.3. Tình hình nghiên cứu đồn điền đổi thửa ở Việt Nam.....	20
1.3.4. Thực trạng công tác đồn điền đổi thửa trên địa bàn huyện Xuân Trường	26
1.4. Đánh giá chung về vai trò của đồn điền đổi thửa đất nông nghiệp	28
Chương 2: PHẠM VI, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	30
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	30
2.2. Địa điểm và thời gian nghiên cứu	30
2.3. Nội dung nghiên cứu	30

2.3.1. Đánh giá điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội và thực trạng quản lý đất đai của huyện Xuân Trường	30
2.3.2. Kết quả dồn điền đổi thửa đất nông nghiệp trên địa bàn huyện Xuân Trường.....	30
2.3.3. Đánh giá hiệu quả công tác dồn điền đổi thửa trên địa bàn huyện Xuân Trường	31
2.3.4. Những thuận lợi và khó khăn trong công tác dồn điền đổi thửa ở huyện Xuân Trường và đề xuất giải pháp	31
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	31
2.4.1. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu	31
2.4.2. Phương pháp xác định hệ thống chỉ tiêu đánh giá hiệu quả sử dụng đất sản xuất nông nghiệp	31
2.4.3. Phương pháp thu thập thông tin	33
2.4.4. Phương pháp xử lý, tổng hợp thông tin, số liệu và phân tích.....	33
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	35
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội và thực trạng quản lý đất đai huyện Xuân Trường, tỉnh Nam Định.....	35
3.1.1. Điều kiện tự nhiên, tài nguyên và môi trường.....	35
3.1.2. Thực trạng phát triển kinh tế, xã hội	38
3.1.3. Thực trạng quản lý đất đai và hiện trạng sử dụng đất trên địa bàn huyện Xuân Trường, tỉnh Nam Định	39
3.2. Kết quả dồn điền đổi thửa đất nông nghiệp trên địa bàn huyện Xuân Trường	41
3.2.1. Cơ sở pháp lý để thực hiện công tác dồn điền đổi thửa của huyện Xuân Trường	41
3.2.2. Kết quả thực hiện dồn điền đổi thửa tại huyện Xuân Trường	43
3.2.3. Kết quả dồn điền đổi thửa ở các xã điều tra	45
3.2.4. Thực trạng dồn điền đổi thửa ở các nhóm hộ điều tra.....	49
3.3. Đánh giá hiệu quả công tác dồn điền đổi thửa trên địa bàn huyện Xuân Trường.....	56
3.3.1. Tác động của dồn điền đổi thửa đến sản xuất của nông hộ.....	56
3.3.2. Hiệu quả kinh tế.....	61

3.3.3. Hiệu quả xã hội.....	65
3.3.4. Hiệu quả môi trường.....	66
3.3.5. Hiệu quả trong lĩnh vực quản lý đất đai	69
3.4. Những thuận lợi và khó khăn trong công tác dồn điền đổi thửa ở huyện Xuân Trường, đề xuất giải pháp.....	69
3.4.1. Thuận lợi.....	69
3.4.2. Khó khăn	70
3.4.3. Giải pháp	72
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ.....	75

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Ký hiệu	Chú giải
BCĐ	: Ban chỉ đạo
BCH	: Ban chấp hành
BQ	: Bình quân
CHN	: Cây hàng năm
CN- TTCN	: Công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp
CNH, HĐH	: Công nghiệp hóa, hiện đại hoá
ĐBSH	: Đồng bằng sông Hồng
ĐĐĐT	: Đồn điền đổi thửa
DT	: Diện tích
GCNQSDĐ	: Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất
GO	: Giá trị sản xuất
HTX	: Hợp tác xã
HTXNN DV	: Hợp tác xã nông nghiệp dịch vụ
NN	: Nông nghiệp
NQ	: Nghị quyết
NTTS	: Nuôi trồng thủy sản
SDĐ	: Sau đồn điền đổi thửa
SXNN	: Sản xuất nông nghiệp
TDĐ	: Trước đồn điền đổi thửa
TNHH	: Trách nhiệm hữu hạn
UBND	: Ủy ban nhân dân
VA	: Giá trị gia tăng
XHCN	: Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1.	Diện tích và số thửa ruộng của mỗi hộ nông dân Trung Quốc	13
Bảng 1.2.	Mức độ manh mún ruộng đất ở các vùng trong cả nước	16
Bảng 1.3.	Tỷ lệ các hộ theo quy mô diện tích canh tác bình quân 1 hộ (%)	17
Bảng 1.4.	Mức độ manh mún ruộng đất ở một số tỉnh vùng ĐBSH	17
Bảng 1.5.	Mức độ manh mún ruộng đất ở các vùng trong cả nước	21
Bảng 1.6.	Số hộ sử dụng đất sản xuất nông nghiệp phân theo quy mô sử dụng của một số tỉnh thuộc vùng ĐBSH.....	22
Bảng 1.7.	Mức độ manh mún ruộng đất ở một số tỉnh vùng ĐBSH	23
Bảng 1.8.	Đặc điểm manh mún ruộng đất của các kiểu hộ	24
Bảng 3.1.	Hiện trạng sử dụng đất huyện Xuân Trường năm 2018.....	40
Bảng 3.2.	Kết quả dồn điền đổi thửa đất nông nghiệp hộ gia đình, cá nhân trên địa bàn huyện Xuân Trường	43
Bảng 3.3.	Diện tích đất nông nghiệp tham gia dồn điền đổi thửa huyện Xuân Trường.....	44
Bảng 3.4.	Diện tích đất nông nghiệp tham gia dồn điền đổi thửa xã Xuân Ninh.....	45
Bảng 3.5.	Diện tích đất nông nghiệp tham gia dồn điền đổi thửa xã Xuân Thủy	46
Bảng 3.6.	Những thông tin chung về nhóm hộ điều tra.....	49
Bảng 3.7.	Sự tham gia của các hộ điều tra trong quá trình dồn điền đổi thửa.....	50
Bảng 3.8.	Tình hình sử dụng đất nông nghiệp của nhóm hộ điều tra trước và sau dồn đổi	52
Bảng 3.9.	Sự thay đổi cơ cấu các loại đất nông nghiệp trước và sau dồn đổi ở các nhóm hộ điều tra	52
Bảng 3.10.	Ý kiến của người dân về tác động của dồn điền đổi thửa đến sản xuất nông nghiệp của hộ.....	54
Bảng 3.11.	Sự thay đổi cơ cấu cây trồng sau dồn điền đổi thửa nhóm hộ điều tra xã Xuân Thủy	56
Bảng 3.12.	Sự thay đổi cơ cấu cây trồng sau dồn điền đổi thửa nhóm hộ điều tra xã Xuân Ninh	57

Bảng 3.13.	Quyết định đầu tư máy móc sau dồn điền đổi thửa xã Xuân Thủy.....	58
Bảng 3.14.	Quyết định đầu tư máy móc sau dồn điền đổi thửa xã Xuân Ninh	59
Bảng 3.15.	Tác động về mức cơ giới hóa sau dồn điền đổi thửa.....	60
Bảng 3.16.	Hiệu quả kinh tế sử dụng đất một số cây trồng chính của xã Xuân Thủy.....	63
Bảng 3.17.	Hiệu quả kinh tế sử dụng đất một số cây trồng chính của xã Xuân Ninh.....	63
Bảng 3.18.	Hiệu quả xã hội của các LUT.....	65
Bảng 3.19.	Hiệu quả môi trường của các LUT.....	66